

## Obuvník pro výrobu ortopedické obuvi (kód: 32-009-H)

**Autorizující orgán:** Ministerstvo průmyslu a obchodu  
**Skupina oborů:** Kožedělná a obuvnická výroba a zpracování plastů (kód: 32)  
**Týká se povolání:** Obuvník pro výrobu ortopedické obuvi  
**Kvalifikační úroveň NSK - EQF:** 3

### Odborná způsobilost

| Název                                                                                    | Úroveň |
|------------------------------------------------------------------------------------------|--------|
| Orientace v dokumentaci pro individuální výrobu ortopedické obuvi                        | 3      |
| Orientace v lékařské dokumentaci pro účely zhotovení ortopedické obuvi                   | 3      |
| Vytvoření modelů, stříhů a šablon v obuvnictví                                           | 3      |
| Posuzování a výběr materiálů pro výrobu ortopedické obuvi                                | 3      |
| Volba postupu práce, materiálů, strojů, zařízení a nástrojů pro výrobu ortopedické obuvi | 3      |
| Klasifikace zhotovování kopyt a sádrových pozitivů pro výrobu ortopedické obuvi          | 3      |
| Základní seřizování, ošetřování a údržba obuvnických strojů a zařízení                   | 3      |
| Obsluha obuvnických strojů                                                               | 3      |
| Zhotovování svrškových a spodkových dílců ortopedické obuvi                              | 3      |
| Zhotovování svršku obuvi                                                                 | 3      |
| Spojování svršků se spodkovými dílci a součástmi ortopedické obuvi                       | 3      |
| Zhotovování korekčních a vyrovnávacích vložek do ortopedické obuvi                       | 3      |

### Platnost standardu

Standard je platný od: 26.07.2016

## Kritéria a způsoby hodnocení

### Orientace v dokumentaci pro individuální výrobu ortopedické obuvi

| Kritéria hodnocení                                                                                                                                                                             | Způsoby ověření                      |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|
| a) Pracovat s měrným listem a plantogramem (statickým nebo dynamickým) nebo s otiskem nohy v pěně nebo se sádrovým negativem a pozitivem                                                       | Praktické předvedení a ústní ověření |
| b) Provést slovní rozbor předložené dokumentace nebo otisků či sádrových negativů nebo pozitivů ve vztahu ke konstrukci konkrétní ortopedické obuvi                                            | Praktické předvedení a ústní ověření |
| c) Určit druhy a zdůvodnit použití konkrétních materiálů, polotovarů, komponentů, ztužovacích dílců obuvi na výrobu svršků případně jiných částí ortopedické obuvi podle předložených podkladů | Praktické předvedení a ústní ověření |

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

### Orientace v lékařské dokumentaci pro účely zhotovení ortopedické obuvi

| Kritéria hodnocení                                                                                                                                                         | Způsoby ověření                      |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|
| a) Popsat anatomii a fyziologii nohy s použitím odborné terminologie a názorně ukázat na anatomickém obrázku nebo modelu                                                   | Praktické předvedení a ústní ověření |
| b) Popsat deformace a ortopedické vady nohou na ukázkách                                                                                                                   | Praktické předvedení a ústní ověření |
| c) Rozeznat a popsat korekční a kompenzační prvky používané při výrobě ortopedické obuvi a ortopedických vložek, slovně posoudit jejich význam ve vztahu k onemocnění nohy | Praktické předvedení a ústní ověření |
| d) Vybrat korekční a kompenzační prvky z předložených vzorků pro zadané typy onemocnění nohou                                                                              | Praktické předvedení a ústní ověření |

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

### Vytvoření modelů, stříhů a šablon v obuvnictví

| Kritéria hodnocení                                                                                                                                                                                           | Způsoby ověření                      |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|
| a) Zjistit rozměry nohou podle vypracované metodiky a provést konstrukci pomocné sítě při modelování základního vzoru, písemně provést přesný záznam měr do objednávkového listu pro konstrukci pomocné sítě | Praktické předvedení a ústní ověření |
| b) Popsat zhotovení šablon jednotlivých dílců svršku pro konkrétní druh obuvi, zdůvodnit přídavky na zaklepávání záložky, ořez, zdůvodnit přídavky na šablonách                                              | Ústní ověření                        |
| c) Popsat zhotovení zákresu sestavy svršku podle připravených šablon                                                                                                                                         | Ústní ověření                        |
| d) Popsat konstrukci jednotlivých spodkových součástí a dílců podle stélky kopyta, vybrat stélku kopyta odpovídající požadavkům na stanovený druh obuvi                                                      | Praktické předvedení a ústní ověření |

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

### Posuzování a výběr materiálů pro výrobu ortopedické obuvi

| Kritéria hodnocení                                                                                                                                                                     | Způsoby ověření                      |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|
| a) Vybrat obuvnický materiál a posoudit jeho kvalitu ve vztahu k výrobě jednotlivých částí konkrétní ortopedické obuvi                                                                 | Praktické předvedení a ústní ověření |
| b) Vyhodnotit vady předložených usňových materiálů (v minimálním počtu 2 - maximálně 5 kusů) z hlediska využití těchto materiálů při výrobě svršků konkrétního druhu ortopedické obuvi | Praktické předvedení a ústní ověření |
| c) Uvést základní materiály používané při výrobě spodkových součástí ortopedické obuvi a způsoby jejich zpracování                                                                     | Ústní ověření                        |

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

### Volba postupu práce, materiálů, strojů, zařízení a nástrojů pro výrobu ortopedické obuvi

| Kritéria hodnocení                                                                                                                                                                           | Způsoby ověření                      |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|
| a) Zvolit postup práce přípravných operací při montáži svršku obuvi z různých materiálů, popsat zvolený postup práce u kompletování, barvení, kosení, vyztužování obuvi                      | Praktické předvedení a ústní ověření |
| b) Určit druh předloženého usňového materiálu a způsob jeho využití při výrobě konkrétní části ortopedické obuvi                                                                             | Praktické předvedení a ústní ověření |
| c) Předvést práci se speciálními obuvnickými ručními nástroji, nářadím a zařízením na konkrétním materiálu nebo polotovaru                                                                   | Praktické předvedení                 |
| d) Stanovit podmínky pro jednoduché montážní operace, tj. spojování vrchových a podšívkových součástí a dílců, popsat technologický postup u jednotlivých montážních prací s ohledem na BOZP | Praktické předvedení a ústní ověření |

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

### Klasifikace zhotovování kopyt a sádrových pozitivů pro výrobu ortopedické obuvi

| Kritéria hodnocení                                                                                                                   | Způsoby ověření                      |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|
| a) Stanovit základní míry nohy pro výrobu kopyta, tj. délka nohy, obvod prstních kloubů, obvod paty, obvod nártu atd. na modelu nohy | Praktické předvedení a ústní ověření |
| b) Popsat získání otisku a obrysu chodidla a uvést způsob konstrukce stélky kopyta a napínací stélky                                 | Ústní ověření                        |
| c) Na předloženém modelu nohy popsat vady nohou a navrhnout úpravu kopyta                                                            | Praktické předvedení a ústní ověření |

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

### Základní seřizování, ošetřování a údržba obuvnických strojů a zařízení

| Kritéria hodnocení                                                                                                                       | Způsoby ověření                      |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|
| a) Seřídít stanovený stroj a zařízení potřebné k vykonání pracovní operace, prověřit jeho funkčnost                                      | Praktické předvedení                 |
| b) Provést základní údržbu, ošetření, čištění a mazání stanoveného stroje s ohledem na dodržování zásad BOZP, jednotlivé úkony zdůvodnit | Praktické předvedení a ústní ověření |

**Je třeba splnit obě kritéria.**

### Obsluha obuvnických strojů

| Kritéria hodnocení                                                                                                                        | Způsoby ověření                      |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|
| a) Předvést určenou pracovní operaci na stanoveném obuvnickém stroji, popsat pracovní postup                                              | Praktické předvedení a ústní ověření |
| b) Stanovit pracovní operace při výrobě lepené obuvi, vyjmenovat a popsat funkci a účel strojů, které budou na jednotlivé operace použity | Praktické předvedení a ústní ověření |

**Je třeba splnit obě kritéria.**

### Zhotovování svrškových a spodkových dílců ortopedické obuvi

| Kritéria hodnocení                                                                      | Způsoby ověření      |
|-----------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|
| a) Provést vykrojení dílců svršku obuvi v souladu s lékařským předpisem a měrným listem | Praktické předvedení |
| b) Zhotovit spodkové dílce obuvi podle uvedeného návrhu                                 | Praktické předvedení |

**Je třeba splnit obě kritéria.**

### Zhotovování svršku obuvi

| Kritéria hodnocení                                               | Způsoby ověření      |
|------------------------------------------------------------------|----------------------|
| a) Okosit vrchové nebo podšívkové dílce pro konkrétní druh obuvi | Praktické předvedení |
| b) Provést spojení vrchových a podšívkových dílců šitím          | Praktické předvedení |

**Je třeba splnit obě kritéria.**

### Spojování svršků se spodkovými dílci a součástmi ortopedické obuvi

| Kritéria hodnocení                                                                                                                        | Způsoby ověření                      |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|
| a) Stanovit vhodnou technologii pro spojení vrchových, podšívkových a ztužovacích součástí podle lékařského předpisu a zadané dokumentace | Praktické předvedení a ústní ověření |
| b) Vyztužit patní část opatkem a vytvarovat ji                                                                                            | Praktické předvedení                 |
| c) Ustředit svršek na kopyto a provést napínání svršku obuvi                                                                              | Praktické předvedení                 |

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

### Zhotovování korekčních a vyrovnávacích vložek do ortopedické obuvi

| Kritéria hodnocení                                                                                                               | Způsoby ověření                      |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|
| a) Stanovit funkce předložených korekčních nebo kompenzačních stélek obuvi                                                       | Praktické předvedení a ústní ověření |
| b) Stanovit způsob zhotovení korekčních nebo kompenzačních stélek obuvi podle předložených podkladů a údajů v lékařském předpisu | Praktické předvedení a ústní ověření |
| c) Uvést materiály, jejich použití a technologie výroby korekčních nebo kompenzačních ortopedických stélek                       | Ústní ověření                        |

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

## Organizační a metodické pokyny

### Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO). Zdravotní způsobilost je vyžadována (odkaz na povolání v NSP - [http://katalog.nsp.cz/karta\\_tp.aspx?id\\_jp=2456&kod\\_sm1=30](http://katalog.nsp.cz/karta_tp.aspx?id_jp=2456&kod_sm1=30)).

Ověřování kritérií hodnocení pro jednotlivé kompetence je třeba získat celkový přehled o způsobilosti uchazeče vykonávat pracovní činnosti v určitém úseku výroby ortopedické obuvi. Ověřování kompetencí, kde je způsob ověření praktické předvedení, bude probíhat v reálném procesu výroby ortopedické obuv; výrobní způsob a stříh obuvi určí autorizovaná osoba.

Autorizovaná osoba určí u kompetence *Orientace v dokumentaci pro individuální výrobu ortopedické obuvi*, v kritériu a), zda uchazeč při zkoušce bude pracovat s měrným listem a plantogramem (statickým nebo dynamickým) nebo s otiskem nohy v pění nebo se sádrovým negativem a pozitivem; v kritériu b), zda uchazeč provede slovní rozbor předložené dokumentace nebo otisků nebo sádrových negativů nebo pozitivů.

Při ověřování kritérií formou praktického předvedení je třeba přihlížet především k bezpečnému provádění všech úkonů, dále ke komplexnímu přístupu k řešení daného úkolu, k celkové kvalitě provedení, k používaným pracovním postupům a k samostatnosti při řešení jednotlivých kritérií. Při ústním ověřování kritérií je třeba sledovat používání odborné terminologie a využívání odborných znalostí.

### Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí..

### Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci. Při zkoušce musí být přítomen také lékař ortoped, který musí mít alespoň 5 let prokazatelné praxe v ortopedii v posledních 10 letech.

### Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

- a) Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání *obuvník* nebo *výrobce obuvi* nebo *výrobce kožedělného zboží* + střední vzdělání s maturitní zkouškou v jiném oboru a alespoň 5 let praxe v oblasti obuvnické výroby nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oblasti obuvnické výroby, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.
- b) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru vzdělání *zpracování usní, plastů a pryže* a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti obuvnické výroby nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oblasti obuvnické výroby, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.
- c) Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na kožedělnou technologii a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti obuvnické výroby nebo ve funkci učitele odborných předmětů nebo odborného výcviku nebo praktického vyučování v oblasti obuvnické výroby, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.
- d) Profesní kvalifikace 32-009-H Obuvník pro výrobu ortopedické obuvi + střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let praxe v oblasti obuvnické výroby, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor dalšího vzdělávání, musí být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.
- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC a vydání jednotného osvědčení (stačí doložit čestným prohlášením).

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícímu orgánu nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Žádost o autorizaci naleznete na stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo průmyslu a obchodu, [www.mpo.cz](http://www.mpo.cz).

### Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

- Místnost pro provedení ústní části zkoušky
- Ochranné pracovní pomůcky
- Výkresová dokumentace a šablony
- Výrobní dokumentace (technologická a technická dokumentace)
- Příslušná lékařská dokumentace (plantogramy, měrné listy nebo otisky nohy v pění nebo sádrové negativy a pozitivy apod.) bude přesně určena lékařem ortopedem
- Zařízení pro snímání plantogramů (otisků a obrysů nohou) a pro měření nohou
- Zařízení pro diagnostiku nohou
- Pění na zhotovení otisku nohou
- Obuvnická dílna, provozní dílna odpovídající bezpečnostním a hygienickým předpisům, s přísunem potřebné energie a s příslušným vybavením pro přípravu výroby, přímou výrobu a dohotovování ortopedické obuvi, která je vybavena následovně:
  - Pracovní stůl, šablony, modelářský nůž na vykrajování dílců obuvi
  - Obuvnické stroje pro přípravné a dokončovací práce
  - Obuvnické šicí stroje a obuvnické spodkové stroje
  - Obuvnická kopyta, stojan na ruční napínání a tvarování svršku
  - Materiály vrchové, podšívkové, spodkové, polotovary, komponenty (v minimálním počtu 2 – maximálně 5 kusů od každého druhu)
  - Lepidla, obuvnické ruční nářadí a další přípravky na ruční dokončování obuvi
  - Vzorky korekčních a kompenzačních prvků, vzorky hotových obuvnických výrobků (v minimálním počtu 2 – maximálně 5 kusů od každého druhu)

Pracovní oděv si uchazeč zajistí sám.

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí zajistit, aby pracoviště byla uspořádána a vybavena tak, aby pracovní podmínky pro realizaci zkoušky z hlediska BOZP odpovídaly bezpečnostním požadavkům a hygienickým limitům na pracovní prostředí a pracoviště.

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam svého materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Pokud žadatel bude při zkouškách využívat materiálně-technické vybavení jiného subjektu, přiloží k žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace smlouvu (popřípadě smlouvy) umožňující jeho užívání.

### Doba přípravy na zkoušku

Celková doba přípravy na zkoušku (včetně případných časů, kdy se uchazeč připravuje během zkoušky) je 30 až 60 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

### Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky (bez času na přestávky a na přípravu) je 8 až 12 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být rozložena do více dnů.

## Autoři standardu

### Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro textilní, oděvní a kožedělný průmysl, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:

Česká obuvnická a kožedělná asociace, Zlín

Leoš Duda - Leon SHOES

ORTO plus, s. r. o.